

ORTA ANADOLU BÖLGESİ KRETASE-PALEOJEN HAVZALARININ TEKTONİK EVRİMİ

Bora Rojay

*Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Ankara
e-mail: brojay@metu.edu.tr*

ÖZ

Valanjiniyen sonrası-Miyosen öncesi dönemde kuzeye doğru Avrasya levhası altına dalan Anatolid-Torid platformunun okyanusal ön cephesinde gelişen eklenir prizma üzerinde gelişen Orta Anadolu bölgesi Kretase-Paleojen havzaları – Nallıhan-Orhaniye-Alçı-Haymana havzaları - Kretase yaşlı eklenir prizma üzerinde gelişir. Bu havzalar Kretase yaşlı Ankara eklenir prizmasına ait Kretase ofiyolitli melajı, tortul melanjı ve Kretase öncesi kıtasal tektonik dilimler üzerinde gelişir.

Ofiyolitli ve Senomaniyen tortul karışıklarından oluşan Kretase melanj kuşağı Senomaniyen-Turoniyen derin denizel istifler ile karışarak gelişir ve Kampaniyen-Mastriştiyen istifler tarafından uyumsuzlukla örtülür. Mastriştiyenden Paleosen sonuna değin eklenir prizma üzerinde gelişen yay-önü havzalar kesiksiz olarak önülke havzalarına geçiş gösterir ve Eosen yaşlı sığ denizelden derin denizele değışen bindirme sırtı havzalar tarafından uyumsuzluk ile üzerlenir.

Özetle, Ankara bölgesinde Kretase-Paleojen havzaları, eklenir prizma modeli içinde, Senomaniyen sonrası-Miyosen öncesinde farklı alanlarda (Nallıhan dan Haymana bölgesine) ve farklı dönemlerde sürekli evrimleşerek Kretase eklenir prizması üzerinde gelişir.

Anahtar kelimeler: havza, eklenir tektonizma, Mastriştiyen-Paleosen, Kretase Eklenir Prizması, Ankara

TECTONIC EVOLUTION OF THE CRETACEOUS-PALEOGENE BASINS IN CENTRAL ANATOLIA

Bora Rojay

*Middle East Technical University, Department of Geological Engineering, Ankara, Turkey
Email: brojay@metu.edu.tr*

ABSTRACT

The Cretaceous-Paleogene Basins in Central Anatolia – Nallıhan-Orhaniye-Alçı-Haymana basins - were evolved on a Cretaceous accretionary prism of a northward subducting oceanic leading edge of the Anatolide-Tauride platform beneath the Eurasian plate during the post-Valanginian – pre-Miocene period. The basins were evolved on Cretaceous ophiolitic and sedimentary mélanges, and pre-Cretaceous crustal tectonic slices of Cretaceous Ankara Accretionary Prism.

The Cretaceous mélange belt – ophiolitic and Cenomanian sedimentary mélanges - were commixed with Cenomanian-Turonian deep marine sequences and was unconformably overlain by the Campanian-Maastrichtian sequences. The accretionary fore-arc basins were progressively graded into foreland basins following Maastrichtian period in time until the end of Paleocene and unconformably overlain by the Eocene shallow marine to deep marine setting piggy back basins.

Collectively, an accretionary wedge model of Cretaceous-Paleogene basins evolved episodically and progressively on top of Cretaceous accretionary prism during the post-Cenomanian-pre-Miocene period in different areas (from Nallıhan to Haymana areas) in the Ankara terrain.

Keywords: basin, accretionary tectonics, Maastrichtian-Paleogene, Cretaceous Accretionary Prism, Ankara